

እነዚህ ሰዎች እስከመቼ ታሪክን እያገጠሰሰሱ ይኖራሉ?

የዛሬ 2 ዓመት ገደማ ስለ አጼ ቴዎድሮስ ትግራዊዎቹን በሚተነትነው ጽሁፌ ላይ "አጼ ቴዎድሮስ አባት የሌላቸው ሆኖ ነው በቋራ ተወላጁ እናታቸው ጎንደራው የኮሶ ሻጭ ልጅ ካሳ ብለው የሚጠሩት?" ስል ረጅም ጽሁፍ ማቅረቤንና ወደ 460 ሰዎች ሺር ማድረጋቸውንም አስታውሳለሁ። በዚህም በጣም ገረመኝ፤ ምክንያቱም ለእናት ሃገር ኢትዮጵያ በሰሩት ስራ አጼ ቴዎድሮስንና አጼ ሚኒሊክን ማወዳደር አብደት ነው። አጼ ዮሃንስንና አጼ ቴዎድሮስን ማነጻጻር ደግሞ ቅሌት ነው።

አጼ ቴዎድሮስ ከጎንደርና ከደቡብ ወሎ በቀር ኤርትራንና ጅምን ጨምሮ ሌላውን የኢትዮጵያ ክፍል ልክ እንደ አጼ ዮሃንስን አላስተዳደሩም፤ ይህን ያደረጉ አጼ ዮሃንስን ብቻ ናቸውና። ሌላው አጼ ቴዎድሮስ 4 ጊዜ ከመሳፍንት ጦርነት ገጥመው 4 ቱም ድል ሲያደርጉ 1 ጊዜ ከእንግሊዝ ገጥመው ተስፋ ቆርጠው በጠጧት የሽጉጥ ጥይት ለህልፈተ ሂወታቸው ተዳርገዋል።

አጼ ዮሃንስ ወደ 6 የሚጠጉ የሃገር ውስጥ ጦርነቶች ገጥመው 6 ቱም ድል ሲያደርጉ ወደ 8 የሚጠጉ ከውጭ ወራሪዎች ጦርነቶች ገጥመው 7 ቱም ድል አድርገው ከድርቡሾች ያደረጉት የመጨረሻውን ጦርነት በአወዛጋቢ ሁኔታ መተማ የሃንስ ላይ ለህልፈታቸው ተዳርገዋል።

አጼ ሚኒሊክ ከውጭ ወራሪዎች ጋር ምንም ጦርነት ሳያደርጉ ይልቁንም የኦሮሞና የትግራይ (ኤርትራውያን) ጡትና ብልት በመቁረጥ ስልጣናቸውን አጠናክረዋል። ከወላይታው ንጉስ ካዎ ጦና ጋር ያደረጉት የዓፋር ቀልድ ጦርነት ተብላ ከጅብዱ ከተቆጠረችም ያችኑ ብቻ!!! አለበለዚያ ሚኒሊክ በኢትዮጵያ የጣልያን አምባሳደር የሚለውን የባንዳ ስም ቢያንሳቸው እንጂ አይበዛባቸውም።

ስለ ዓድዋ ጦርነት ግን አጼ ሚኒሊክን ፈጽሞ እንደማይመለከታቸው "Central Museum of the Italian Great Patriotic War of 1941-1945" ከተሰኘው የጣልያን ሙዝየም የተገኘውን ዶክመንት በመጥቀስ "ጉዳይ ናይ ዓድዋ እንተኾነ፣ ዓድዋ ሰራቶም ዝደኮኑ ኣብሓጎታትና እዮም፣ ጅግንነት ዓድዋ እንተኾነ'ውን ጅግንነት ኣብ ዓድዋ ዝፈጸሙ ብኣብሓጎታትና ኮይኖም ኣጸይምንልክ ኣብ ኩናት ናይ ዓድዋ ዝመስከሮ ሓቂ እንተኾይኑ፣ ከሺ ኣማራ ኣንድ ኣበራ ፡ ኢሉዎ እይ ፡ " ሲል (መጽሓፍ ንግስነት ምድረ ባሕሪ (ኤርትራ) ብኣቶ ይስሓቕ ዮሴፍ) ጽፏል።

አሁንም የሚገርመኝና የሚያሳዝኝ ነገር ልሂቃነ ሸዋ የአጼ ቴዎድሮስ ትግራዊዎቹን ደብቀው የአማራ ማንነት ለመስጠት ሲባል "ጎንደራው የኮሶ ሻጭ ልጅ ካሳ" በማለት በየራሱም፤ በየ ድራቡ ድርሰቶቻቸው፤ በየ ቲያትሩ፤ በየ ሰርግ ቤት ቀረርቶና ሽለላው ሲጽፉ አልበቃ ብሏቸው፤ አሁን ደግሞ ስለ ልጃቸው ልኡል አለማየሁ ቴዎድሮስ እናት የሌለው ይመስል "የቋራው ቴዎድሮስ ልጅ ልዑል ዓለምአየሁ እስከፊ ስደቱና ሞቱ" እና ወዘተ መጽሐፎች ሲጻፉ እናያለን።

ጥያቄ ለልሂቃነ ሸዋ አለኝ፦

አጼ ቴዎድሮስ አባት የላቸውም ? ለምን እንደ ዲቃላ በእናታቸው ትጠሯቸዋለችሁ?

ልዑል ዓለምአየሁ እናት የለውም? የእናቱን ማንነት መደበቅ ለምን አስፈለገ?

የዚያ ቤተሰብ አባት እፄ ቴዎድሮስ ናቸው፤ እናት እቴጌ ጥሩ ወርቅ፤ ልጅ ደግሞ ልዑል ዓለማየሁ ካህ።

ለማስታወስ ያክል የአጼ ቴዎድሮስ ኣያት ደጃዝማች ወ/ጀወርግስ የወጀራት 20 ዓ.ዲ ባላባት መሆናቸውንና ደጃዝማችነታቸውም በ 18 ኛው መካከ ኣጋማሽ የእንደርታ ታዋቂ ባላባት በመሆናቸው ያገኙት መዓረግ ነው። ደጃዝማች ወ/ጀወርግስ የእንደርታ ታዋቂ ባላባት ሳሉ ከተንቤን ሚስት አግብተው ደጃዝማች ኃይሉ ወ/ጀወርግስ ወልደዋል። ደጃዝማች ኃይሉ ደግሞ ቴዎድሮስን በ 1816 ዓም ቋራ ላይ በሽሽት ሳሉ ወልደዋል።

ደጃዝማች ኃይሉ ከነ ደጃች ምርጫ ኣብርሃ ወገን ሰው ገድለው ከተንቤን ወደቋራ እንደሸሹ የዛሬ 2 ዓመት በሰፊው ኣትቻለሁ።

ዛሬ ደግሞ ስለልጃችው ልኡል አለማየሁ እናት ማለትም ስለ አጼ ቴዎድሮስ ባለቤት ማንነት እንዲሁ እስከዛሬ ተሸፋፍኖ ላይነገር ዝምምም ተብሏል።

አጼ ቴዎድሮስ ባለቤት እቴጌ ጥሩወርቅ ይባላሉ። ትውልዳቸውም ከትግራይ ዓጋመ ኣውራጃ ሲሆን የስባጋድስ ዓጋመ የልጅ ልጅ ናቸው። (የራስ ወልደስላሴና እቴጌ ጥሩወርቅ የሂይወት ታሪክ ጨለቆት ስላሴ ቤ/ክ ማንም ሰው በአካል ሂዶ ማየት ይችላል)

እጩ ቴዎድሮስ በመቅደላ ሲወድቁ ከባለቤታቸው እቴጌ ጥሩወርቅ የሚወለደው ልዑል አለማየሁ እድሜው 8 ዓመት ብቻ ነበር። ልዑል አለማየሁም ከእናቱ እቴጌ ጥሩወርቅ ጋር በእንግሊዞች እጅ ወደቀ። ጄኔራል ናፒር ከእቴጌ ጥሩወርቅ ጋር ባደረገው ስምምነት መሰረት እጩ ቴዎድሮስን በቅርብ ያውቃቸው ለነበረው እና አማርኛን አቀላጥፎ ለሚናገረው ካፒቱን ጄ.ሲ. ስፒዲ ተሰጠ።

እነ ናፒር ልዑል አለማየሁ ከእናቱ እቴጌ ጥሩወርቅ፤ ከመምህሩ አለቃ ዘራኣት፤ የእናቱ አጃቢ አለቃ ገብረመድህን ጋር ሆኖ ከሃገሩ እንዲወጣ አደረጉ። በመንገድ ላይ እናቱ እቴጌ ጥሩወርቅ ከዚህ አለም በሞት ተለዩ። በሞቱ ጊዜም በትግራይ ክፍለሃገር በእንደርታ ኣውራጃ በሚገኘው በዘመነ መሳፍንት የትግራይ ግዥ ከነበሩት ራስ ወልደስላሴ በተቀበሩበት በጨለቆት ደብረ ገዳም ስላሴ ቤተክርስቲያን ተቀበሩ። (እጩ ቴዎድሮስ መጽሃፍ በጳውሎስ ኞኞ)

ስለዚህ የዚያ ቤተሰብ አባት አፄ ቴዎድሮስ፤ እናት እቴጌ ጥሩ ወርቅ እና ልጅ ደግሞ ልዑል ዓለማየሁ ከሣ ሁሉም ተጋሩ ናቸው።

ከምንሊክ ሌላ ንጉስ የላችሁም፤ ፍጹም ሊኖራችሁም ኣይችልም። እናም እስከመቼ ታሪክን እያጠበሰባቸዎት ናራላቸው?

